

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 101
van **MERCEDES VAN VOLCEM**
datum: 14 december 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Een Guggenheim-museum voor Brugge - Opportuniteiten

Naar aanleiding van de 'week van de ruimte' werd in Brugge nagedacht over de manier waarop we onze openbare ruimte naar de toekomst willen indelen. In dit verband bepleitte ik in september om een Guggenheim-museum naar Brugge/Vlaanderen te brengen en bracht het op de gemeenteraad van oktober.

We moeten efficiënt omspringen met onze openbare ruimte, en doelstellingen op langere termijn durven formuleren in Vlaanderen. De Brugse lokale economie en het toerisme kunnen een boost gebruiken. Momenteel wordt Brugge gelauwerd om de verschillende kleinere evenementen en tentoonstellingen; uitsluitend hierop inzetten, maakt onze culturele sector echter volatiel.

Een groot en ambitieus project dat Brugge kan verankeren als cultuurstad bij uitstek zou daarom een goede zaak zijn. Nu één regeringspartij van de Finse coalitie zich terugtrekt uit het engagement om een Guggenheim-museum naar Helsinki te halen, zijn er voor Vlaanderen en Brugge wellicht sterke opportuniteiten.

Brugge heeft de ruimte alsook de internationale uitstraling om dergelijk project te kunnen aangaan. Een Guggenheim-museum in Brugge zou de toon zetten voor heel Noord- en West-Europa. Het voorstel kan op steeds meer bijval rekenen, nu ook de voorzitter van de Heilig-Bloedprocessie én de Hogeschool Vives, zich positief uitspreekt voor dit project.

Guggenheim investeert sterk in de regio waar zij zich vestigen. Vlaanderen heeft overigens alvast het voordeel ambitieuzer te zijn inzake private samenwerkingen dan het Scandinavische model. Ook demografisch gezien heeft Vlaanderen een groter doelpubliek op een kleinere oppervlakte dan Helsinki. Bovendien is Brugge geografisch perfect gesitueerd om zich te specialiseren in de hedendaagse en moderne kunst van het Hansa-gebied.

Vandaar mijn vragen.

1. Is de minister het voorstel genegen om Guggenheim naar Brugge te halen en minstens werk te maken van een dossier?
2. a) Welke stappen dienen op welk overheidsniveau ondernomen te worden om Guggenheim naar Brugge te halen?

- b) Is de minister op de hoogte van de stappen die zijn Finse collega heeft doorlopen in het dossier? Zo ja, kan hij daaromtrent informatie bezorgen, indien mogelijk voorzien van een tijdlijn?
3. Ziet de minister heil in een publiek-private samenwerking voor de culturele ambities van een stad als Brugge?
 4. Wat is de beleidsvisie van de minister omtrent grote, structurele cultuurprojecten in Vlaanderen?
 5. Overweegt de minister een partner te worden in het project en bijvoorbeeld het zoeken naar private (internationale) investeringen te faciliteren?

ANTWOORD

op vraag nr. 101 van 14 december 2016

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. Het naar Vlaanderen halen van een afdeling van het Guggenheim, of van een ander internationaal museum, kan op het eerste zicht interessant zijn vanuit economische invalshoek maar er zijn enkele kanttekeningen te maken.

In de eerste plaats moet de vraag gesteld worden naar de kostprijs van een dergelijk project. Als ik lees dat het Guggenheim in Helsinki afgeblazen is omdat het project 150 miljoen euro zou kosten, terwijl de terugverdieneffecten onzeker blijven, vraag ik me eerlijk gezegd af hoe we dit zouden financieren. Uit krantenberichten maak ik ook op dat van dat bedrag 20 miljoen naar de Guggenheim Foundation zou gaan, niet enkel voor het uitlenen van collecties, maar ook voor het gebruik van de naam en om een beroep te doen op expertise. Dat is een aanzienlijk bedrag, waarmee we ook onze eigen musea zouden kunnen versterken.

Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met de draagkracht van een stad als Brugge, die al veel internationale bezoekers lokt met haar eigen topstukken en musea. Het Guggenheim in Bilbao krijgt elk jaar meer dan een miljoen bezoekers over de vloer, dat in Venetië 'slechts' 400.000. De impact van een dergelijk museum kan dus groot zijn, al moet men hier ook omzichtig mee zijn. Het succes van Bilbao kan niet zomaar overgeplant worden naar Vlaanderen. Dat wil uiteraard niet zeggen dat het niet interessant kan zijn de mogelijkheden verder te bekijken.

Het blijft mijn ambitie om in navolging van mijn Conceptnota 'Naar een duurzaam cultureel-erfgoedbeleid in Vlaanderen' en met het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet in het vooruitzicht, in de eerste plaats in te zetten op de reeds bestaande musea in Vlaanderen. Ik wijs er op dat Brugge reeds twee musea heeft met topstukken en een landelijke én internationale uitstraling: het Groeningemuseum en het Hospitaalmuseum. Ook deze musea hebben nog investeringen nodig voor de versterking van de basisfuncties. Inzetten op eigen sterkte en collecties moet dus de eerste prioriteit zijn, al wat daar verder bijkomt is mooi meegenomen.

2. a) De eerste stappen lijken op stedelijk niveau gezet te moeten worden. Evidente stappen zijn het vinden van een geschikte plek, draagvlak binnen de stad, voldoende financiering en een overeenkomst met het Guggenheim. Uiteraard ben ik bereid, waar mogelijk, hier mee over na te denken.

b) De stappen die in Finland gezet zijn, zijn mij niet in meer detail bekend.

3. Gezien de kostprijs van een dergelijk project lijkt enkel werken met overheidsmiddelen in ieder geval weinig haalbaar. Indien een puur private investering ook niet mogelijk blijkt, is gemengde financiering de enige optie. Een PPS-constructie kan hiervoor een mogelijkheid zijn. Voor hier aan begonnen kan worden, moet wel een heel grondige haalbaarheidsstudie en kosten-batenanalyse gemaakt worden van het hele project, zowel wat betreft infrastructuur als recurrente werking.
4. Culturele infrastructuurprojecten kunnen een belangrijke versterking vormen van het culturele weefsel en kunnen zelfs helpen hele stadsdelen te vernieuwen. Evident voorbeeld daarvan is het MAS op het Antwerpse Eilandje, later nog versterkt door het Red Star Line Museum. In Brugge zelf is er natuurlijk het Concertgebouw. Dit zijn ingrijpende projecten van lange adem. Daarvoor zijn niet alleen voldoende middelen

nodig, even cruciaal is het creëren van een lokaal draagvlak, wat in Finland niet evident bleek. Dit zijn cruciale randvoorwaarden vooraleer verdere stappen te zetten.

5. Indien een concreet project voorligt en de vraag zich stelt, ben ik bereid dit nader te onderzoeken.